

Edita: AAF

La Fosca, Palamós

Número 19 - Juliol 2013

www.amicsfosca.com

EDITORIAL

Amics,

A l'estiu, just en el moment de retrobar-nos amb els veïns i amics de la Fosca, i en fer el repàs de com ens ha anat l'hivern a tots plegats, les novetats, els canvis que es van produint en totes les famílies i els impactes de la situació econòmica en cada un de nosaltres, a la vegada també fem un repàs als canvis que es produeixen en el nostre entorn.

A l'Associació, volem recollir el màxim de notícies que, d'una forma o altra, tenen a veure amb la platja de la Fosca i fer-ne divulgació. Seleccionem informació publicada en premsa local i en pàgines web, i tractem per aquest mitjà de fer-les arribar a tothom que li pugui interessar, per això, com sempre, us convidem a participar-hi amb les vostres aportacions.

Aquest any, al nostre voltant, sembla que es comencen a perfilar uns canvis en el Castell de Sant Esteve, almenys així ho reflecteixen les notícies locals. L'interès en reconstruir part del camí de ronda, entre la cala de S'Alguer i la platja de Castell, ha generat un cert enfrontament entre l'Ajuntament de Palamós i el Departament de Costes de Girona, la qual cosa ha provocat una demora en l'execució de les obres que, pel que sembla, es concretaran aquest estiu.

També el Departament de Costes ha realitzat, en col·laboració amb l'Ajuntament, l'ordenació de la platja Sa Tamardia o, per a molts de nosaltres, també

anomenada "dels Pescadors". S'han arreglat zones malmeses, s'han millorat els accessos i s'han eliminat els usos particulars que amb el temps s'havien anat consolidant, tot fent neteja d'elements d'obra que havien anat sorgint. Tot això, com és natural, ha provocat un debat entre la tradició de la platja i el degradant estat en què havia arribat.

Nosaltres, els Amics de La Fosca, desitgem que els usos tradicionals d'aquesta platja, convenientment ordenats, es puguin mantenir i que puguin ser compatibles amb les necessitats actuals. Especialment volem fer èmfasi en la recuperació de la zona de bany del "Bassi", un privilegi d'aquest indret, i en la possibilitat de permetre la varada de petites embarcacions que facilitin l'accés al mar, com havia estat tradicional.

En aquesta línia volem treballar per incorporar aquestes inquietuds al Pla d'usos municipal.

També continuarem reclamant amb insistència la finalització dels carrers de la Capella i de Sant Joan i el manteniment adequat dels actuals a La Fosca, per millorar la circulació, els aparcaments, i la seguretat viària en tot aquest entorn.

Per fer tot això us convidem a participar en tots els actes de l'estiu, aportar idees i ajuda en els diferents àmbits, i a col·laborar en la vostra associació.

Salutacions,

Ramon Bosch

RAONS DE SER

Una vegada més, insistim en la recuperació de la zona de bany del Bassi. Com es pot veure en una imatge dels anys passats, aquest racó era ideal per al bany a les roques, amb un corriol còmode per accedir-hi. Hem demanat a l'Ajuntament i al Departament de Costes que hi actuï de forma prioritària, completant així l'ordenació de Sa Tamardia.

Associació d'Amics de la platja de la Fosca

NOTÍCIES

Recull de notícies més recents que fan referència a la Fosca i rodalies

LA PINEDA D'EN GORI DE PALAMÓS S'ESCAPARÀ DE SER URBANITZADA

L'Ajuntament tindrà la titularitat de prop de 30.000 m² que no seran edificables

L'espai natural de la Pineda d'en Gori de Palamós (Baix Empordà), situat entre Sant Esteve de la Fosca i S'Alguer, passarà a ser de titularitat municipal el pròxim mes de febrer un cop s'aprovi definitivament el projecte de reparcel·lació que ara es troba en període d'informació pública. L'acord, que ja es va fixar en l'última revisió del POUM, comporta que prop de 30.000 metres quadrats de la pineda passin a mans del consistori, preservant-se així com a zona verda, alhora que es limita la propietat privada a 11.500 metres quadrats situats entre la carretera de Sant Esteve i el camí Cap de Planes on hi ha previst construir 72 habitatges. L'acord arriba després d'anys de negociacions. El conveni estableix que, a canvi de la titularitat municipal, els propietaris puguin construir a la part posterior d'aquest àmbit, concretament en una zona que dona continuïtat a la urbanització ja existent. Aquest projecte de reparcel·lació se situa a la zona delimitada entre la carretera de Sant Esteve i el camí Cap de Planes (a tocar del càmping King's). En aquest espai, d'11.541 metres quadrats, es preveu la construcció d'habitatges distribuïts en tres blocs de planta baixa i tres plantes pis.

La Pineda d'en Gori

Fes-te soci de l'Associació d'Amics de la Fosca www.amicsfosca.com

REUNIÓ AMB COSTES PEL CAMÍ DE RONDA DE S'ALGUER

El regidor de Medi Ambient de l'Ajuntament de Palamós, Èrik Solés, es reunirà aquesta setmana amb el delegat del Servei de Costes del Ministeri de Medi Ambient a Girona, Josep Planella. Solés vol aconseguir un compromís per reparar el tram del camí de ronda de S'Alguer, que està tancat per desperfectes des de fa dos mesos. On sí que Costes ja ha confirmat que actuarà abans de l'estiu és en la millora dels accessos a la cala de Sa Tamardia.

En aquest cas, l'actuació ja ha estat executada i s'ha deslliurat la platja de les instal·lacions d'amarrament de barques, a més de restaurar-ne el mur i l'accés. L'Ajuntament de Palamós i Costes no han tingut problemes per posar-se d'acord en aquest punt. Un altre tema és el cas del camí de ronda de S'Alguer. Aquí, Costes hi veu l'impediment que les barraques de S'Alguer tenen construccions afegides, no regularitzades i que l'administració no vol validar ara a través d'unes obres. Segui com sigui, el camí de ronda està tallat des de fa dos mesos a causa d'una esllavissada. L'objectiu de la reunió d'aquest divendres és trobar una solució de compromís en aquest punt. Èrik Solés, regidor de Medi Ambient de l'Ajuntament de Palamós, va proposar una primera reparació del camí de ronda de la pineda d'en Gori a Castell, valorada en 40 mil euros, que Costes va rebutjar.

El municipi s'ha ofert també a buscar una solució provisional amb una passera, pagant-ho el mateix ajuntament, amb l'objectiu que el camí pugui estar obert aquest estiu.

Posteriorment, el Servei de Costes de l'Estat a Girona ha rebutjat la solució provisional que plantejava l'Ajuntament de Palamós per poder reobrir el camí de ronda a la zona de S'Alguer, segons recull la ràdio municipal. Palamós proposava posar-hi, temporalment, una passera, però Costes no ho acaba de veure clar. L'Estat, però, sí que estaria disposat a estudiar la possibilitat de fer un pas alternatiu perquè l'itinerari del camí no quedi interromput en aquest punt.

L'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament es va fixar com a objectiu que el camí entre la pineda d'en Gori i Castell quedés reobert abans de l'estiu. El municipi va fer una primera proposta que Costes va rebutjar i, com a alternativa, va plantejar una solució provisional amb una passera. Les parts es van reunir fa uns dies i l'administració estatal tampoc acaba d'acceptar aquesta segona possibilitat, per motius tècnics, segons recull la ràdio municipal. El regidor de Medi Ambient, Èrik Solés, va afirmar que ara es mirarà d'habilitar un itinerari que eviti el pas per la zona esllavissada.

L'Ajuntament proposava posar-hi, temporalment, una passera, però l'Estat no ho veu clar i estaria disposat a estudiar un pas alternatiu.

De fet, fonts municipals van destacar que esperen que la qüestió es pugui solucionar en pocs dies, tot i que van destacar que, malgrat el punt de l'itinerari està tallat, els usuaris que vagin pel camí tenen l'opció de continuar uns deu metres per sota, passant per la platja del que s'anomena el S'Alguer petit, i posteriorment tornar al camí.

PALAMÓS VOL REPETIR

Triatló. L'Ajuntament negociarà per tornar a rebre la copa del món el 2014, atès l'èxit de la primera edició

L'Ajuntament de Palamós vol tornar a organitzar una prova de la copa del món de triatló el 2014, tenint en compte l'èxit que la competició va tenir el cap de setmana passat. Tot just era la primera vegada que aquest circuit aterrava a la localitat empordanesa, i les valoracions posteriors van ser molt positives. "Des del punt de vista organitzatiu ha estat tot un èxit. La federació va quedar encantada i als esportistes els van agradar tant els nostres paisatges com la qualitat de les aigües de la Costa Brava", explicava ahir Teresa Ferrés, alcaldessa de Palamós.

Les restriccions de trànsit finalment van causar menys problemes dels esperats. "Com que era la primera vegada havíem avisat per conscienciar els veïns. La seva

resposta ha estat exemplar. Han estat comprensius i pacients. També cal agrair la feina dels 200 voluntaris i dels motoristes que van seguir el recorregut", va dir Ferrés.

Tant la federació com el consistori volen repetir l'experiència el 2014, però no serà fins passada la temporada turística que s'iniciaran les converses per fer-ho realitat. Ferrés va explicar que a l'Ajuntament li agradaria que la copa del món es disputés al setembre o a l'octubre, en comptes del juliol. D'aquesta manera s'evitaria l'època de més calor i també s'ajudaria a desestacionalitzar la temporada turística. "Això ja no depèn de nosaltres, però."

"La capacitat organitzativa de Palamós queda demostrada amb la Christmas, el MIC i ara el triatló. Això ens ajuda a situar la marca Palamós i a projectar la localitat i la Costa Brava centre al món", va dir Ferrés.

Sortida de la prova femenina. Foto: Joan Sabater

EL SURF A LA FOSCA

El surf s'està instaurant a la platja de la Fosca a Palamós. Una gran quantitat de surfistes cavalquen les onades d'aquesta platja. Poden haver-hi tranquil·lament més o menys 35 surfistes en un bon dia de sol. Al febrer és quan més quantitat n'hi ha. A l'estiu, aquest nombre disminueix progressivament, ja que no hi poden fer tantes maniobres a causa dels banyistes.

Surfista a la platja de la Fosca.

EL CASTELL DE SANT ESTEVE SERÀ VISITABLE L'ESTIU DE 2014

L'Ajuntament de Palamós ha adjudicat les obres d'urbanització de la unitat d'actuació "Castell de Sant Esteve". Els treballs tindran un cost que supera els 82 mil euros. Es tracta de l'execució, a càrrec del promotor, dels carrers i els serveis públics d'aquest sector, on l'Ajuntament obté la cessió d'una zona verda que inclou el castell de Sant Esteve de Mar. Ara mateix ja es fan feines de consolidació d'aquestes restes, amb l'objectiu que siguin visitables l'estiu de l'any que ve.

El castell de Sant Esteve, a la Fosca, està declarat Bé Cultural d'Interès Nacional.

L'AJUNTAMENT DE PALAMÓS PREMIA QUATRE IMPULSORS DEL TURISME A LA POBLACIÓ

Amb una sala de plens d'amics, coneguts i familiars, van ser distingits el matrimoni, Josep Colomer i Anna Maria Kammüller de l'Hotel Trias, Josep Gabarró, més conegut per en Pepe del Savoy, que va dirigir durant molts anys el "Night Club Savoy" i Rosalia Font de l'Hotel Àncora de la Fosca de Palamós.

L'alcaldessa i la regidora de turisme varen repassar i lloar els mèrits de cadascun dels homenatjats i també els varen acompanyar diferents regidors de la corporació. També va ser una bona oportunitat per evocar records d'altres èpoques.

Aquesta va ser la primera edició d'un acte que tindrà continuïtat en pròxims anys, probablement a l'entorn de les mateixes dates per convertir-lo en un dels actes institucionals de la Festa Major.

UN CAS DE BARRAQUISME A SANT JOAN DE PALAMOS A PRINCIPIIS DEL SEGLE XVIII

Des de finals del segle XVI la construcció de barraques va ser habitual arreu del comtat de Palamós (Palamós, Sant Joan i Vall-llobrega). Eren unes edificacions de pedra de caràcter popular, extremadament senzilles que representaven una estructura molt particular que es va mantenir vigent i inalterable fins, gairebé, a principis del segle XX. La seva fàbrica es caracteritza per tenir una planta de forma rectangular, construïda amb murs de pedra, volta de canó rebaixada (feta amb canyís a l'interior), una teulada corba coberta de rajola, una porta i una o dues troneres molt petites. Amb aquesta descripció segur que a tothom li ve al cap les que encara es conserven sota la Pineda d'en Gori o a Cala S'Alguer. Aquest habitatge de reduïdes dimensions ha tingut una funcionalitat variada, segons la seva localització i circumstàncies històriques. Per exemple, arran del mar han esdevingut un petit magatzem per guardar les arts de pesca o alguna que altra barca, un refugi per als mariners que feinejaven a prop dels bancs de pesca (com la barraca de cala Estreta) i fins i tot van ser punts de guaita i vigilància, sobretot quan s'havia decretat el morbo (prevenció de contagis) o quan era necessari controlar les incursions de vaixells pirates. Terra endins, les barraques mantenien les mateixes singularitats arquitectòniques descrites, encara que oferien una funció molt més limitada, van ser un espai clos on es guardaven les eines de camp.

Detall d'una barraca dibuixada per Enric Pagès pels volts dels anys 50.

Entre els segles XVII i XVIII el pla de Sant Joan i Vall-llobrega estava molt dividit en petits solars d'unes poques vessanes cadascuna on hi havia vinyes plantades. Encaixat entre els ceps, amb l'objectiu d'optimitzar al màxim el terreny, s'hi conreaven mongetes, faves i altres arbres fruiters. En aquestes parcel·les, s'hi aixecaven barraques de vinya que servien de magatzem alhora que proporcionaven ombra i fosc al conreador que volia reposar o, fins i tot, fer una becaïna durant les hores més caloroses del dia.

A principis del segle XVIII, la societat catalana va viure una profunda crisi, van ser moments de penúries i dificultats econòmiques. En aquell context, entre els anys 1720 i 1729, nombrosos parcers es van fer construir barraques als camps de les parròquies de Sant Joan de Palamós i Vall-llobrega. L'extrema necessitat va empènyer alguns vilatans a prendre la seva família i el bestiar per mudar-se a viure a aquests habitatges tan poc confortables i mancats d'higiene; un forat on hi malvivien diferents membres d'una mateixa família. L'any 1729 la situació es va tornar insostenible, la notaria de Palamós va rebre nombroses denúncies de parcers i propietaris de Sant Joan contra les barraques d'en Grau Roquer, d'en Llorenç Roquer i de la Teresa Plaja (entre altres), per considerar-les “perniciosos i nocius al bé públic”, al·legant que es trobaven lluny dels nuclis habitats, extraviades de camins públics, que havien estat construïdes sense llicència pública en propietats de molt poca tinença i que el bestiar que tenien causava greus perjudicis a les propietats circumdants. Els denunciants exposaven que la justícia local coneixia i permetia l'activitat en aquestes barraques, que “no eren més que un cau de lladres”, que molt dels amos de les barraques eren “reputats per gent de mala fama”. Sense anar més lluny, Llorenç Roquer, treballador de la parròquia de Vilaromà i propietari

Barraca de vinya en estat de deixadesa vora del Camí Vell del Cementiri de Sant Joan.

d'una de les barraques, era tingut per un pillard i lladremaner. S'acusava a ell i a la seva família de furtar faves a Gertrudis Badia, de prendre fruita a la vinya del Doctor Estany, i d'apropiar-se de verema, de fruita i de llenya de la vinya de Raimon Fina, entre altres malvestats. El seu germà, Gerard Roquer, jornaler de la mateixa parròquia, no desmereïa el seu germà: pispava raïm negre de la vinya de Pau Prohias i llenya dels boscos i de les propietats limítrofs. Pere Quintana, parcer del Mas Mortrera de Vila-romà, es planyia que per accedir a les barraques, aquestes famílies creuaven pel mig dels seus conreus malmetent part de la collita.

Totes les queixes dels propietaris, que foren moltes, van ser recollides per Antoni Olivó, batlle de Palamós, que es va reunir amb els regidors Gerard Gaffarot i Bonaventura Barceló per tractar el tema. Acordaren fer arribar el greuge a Pere de Gomar, procurador general del duc de Sessa. Aquest, sense pensar-s'ho massa, davant del greu focus de marginalitat i delinqüència que això suposava, va decretar l'ordre d'enderrocar les barraques afectades. El mes d'agost de 1729 el consistori palamosí va atorgar un mes de termini perquè els propietaris desocupessin els habitatges. Exhaurida la data, atès que cap dels ocupants no va deixar lliures les barraques, el batlle i la cúria van condemnar els germans Roquer i Teresa Plaja a deu dies de presó i a la confiscació temporal de tots els seus béns mobles. Aprofitant l'absència dels encausats, cridaren als mestres de cases Francesc Colls, Antoni i Salvi Tafanell perquè duguessin a terme la demolició. Es va prometre restituir els béns confiscats als afectats sempre i que aquests abonessin 25 lliures barceloneses per sufragar les despeses que havia ocasionat al consistori l'enderroc de les barraques¹.

Aquesta cuirosa història, encara que poc transcendent, es pot considerar el primer brot de barraquisme documentat a la nostra contrada.

Nota:

1. Tot aquest procés es recull en diferents partides de l'any 1729 procedents del manual del notari Pere Prats. Fons de la notaria de Palamós, 1728-1731, Pa 327 (Arxiu Històric de Girona).

Gabriel Martín Roig

D'ALTRES TEMPS

Sempre és agradable donar a conèixer una d'aquelles sorpreses que sovint et dóna el fet de remenar papers de ben acreditada antiguitat.

No sempre venir a la Fosca ha estat fàcil com ara des d'una localitat una mica allunyada. Normalment, des de Barcelona, per exemple, s'hi venia per la Nacional II, fent tot el Maresme i saltironejant per les comarcals de la Selva o el Gironès. A tot això s'hi afegia, just acabada la Guerra Civil, com era natural, del corresponent “papeleo”.

Aquí tenim la còpia de l'imprès de sol·licitud del salconduit de fronteres que va ser obligatori en aquells dies.

Val la pena fixar-s'hi bé i reflexionar com ompliríem avui dia aquest imprès i on trobaríem uns “abajo firmantes” que avalessin el nostre viatge.

Albert Segú i Vilahur

INFORME

FORMA DE

EN PAU

Nº _____

Solicitud de salvoconducto de zona fronteriza

APELLIDOS _____

NOMBRE _____

NATURAL DE _____

PROVINCIA DE _____

FECHA DE NACIMIENTO _____

DE _____

DI _____

PROFESIÓN _____

ESTADO _____

DOMICILIADO EN _____

NÚMERO _____

CALLE DE _____

NÚMERO _____

LUGAR A DONDE DESEA TRASLADARSE _____

MOTIVO DEL VIAJE _____

DOCUMENTOS QUE EXHIBE PARA ACREDITAR SU PERSONALIDAD _____

a _____

de _____

de 19____

(FIRMA)

NOTA.—La veracidad en la consignación de datos de las datos anteriores será considerada como falsedad en caso de denuncia pública.

Los abajo firmantes, mayores de edad, reconocen la firma anterior y garantizan la honrad de conducta, adhesión al Movimiento Nacional del solicitante y veracidad de lo manifestado.

D. _____

D. _____

de _____ años, profesión _____

de _____ años, profesión _____

que vive en _____

que vive en _____

Firma,

Firma,

Excmo. Sr. Gobernador Civil de Gerona.

TELÈFONS D'INTERÈS:

Ambulàncies:	972 600 600
Bombers	085
Creu Roja	972 602 211
Guàrdia Civil	972 314 187
Mossos d'Esquadra	972 319 207
URGÈNCIES	088
Polícia Local	972 602 077
URGÈNCIES	092
Sarfa	972 600 250
Taxis	972 315 025
	972 314 717
Salvament marítim	972 600 711
URGÈNCIES	900 202 202

Farmàcies:

Àlvarez: c/ Xaloc, 25	972 315 831
Baviera: c/ Major, 1	972 314 170
Clarés: Av. President Macià, 62	972 314 841
Massaneda: Av. de la Llibertat, 75	972 314 587
Matamala: c/ Major, 39	972 314 123
Ambulatori S.S. (CAP)	972 600 616
Hospital Comarcal de Palamós	972 600 160

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA FOSCA (AAF)

JUNTA DIRECTIVA

President:	<i>Ramon Bosch</i>
Vicepresidents:	<i>Àngel Hortet</i> <i>Jordi Palacín</i>
Secretari:	<i>Carles Ribas</i>
Tresorer:	<i>José Miguel Contreras</i>
Vocals:	<i>Jordi Arau</i> <i>Marta Boixeda</i> <i>Laura Òdena</i> <i>Josep M. Pereda</i> <i>Francesc Segú</i>

HOSTAL LA FOSCA

PIZZERIA - RESTAURANT

Jesús & Jordi al seu servei

OBERT TOT L'ANY

Passeig de la Fosca, 24
Tel. 972 60 10 71 - 17230 PALAMÓS

RESTAURANT

carrer Josep Pla, s/n - 17230 PALAMÓS - LA FOSCA
Telèfon 972 314 858 / 315 486 - Fax 972 602 470

GISGRAF

disseny gràfic
impremta - digital - offset

Av. Josep Irla, 34-36, local 5 - 17100 LA BISBAL D'EMPORDÀ (Girona)
Tel. 972 64 64 59 - Fax 972 64 44 55 - gisgraf@gisgraf.com

ACTES SOCIALS ORGANITZATS PER L'AAF PER A AQUEST ESTIU

XXII Cantada d'havaneres

Dissabte dia 3 d'agost de 2013 a les 22.30 hores
a la platja de la Fosca tindrà lloc l'annual cantada d'havaneres a càrrec del grup
Terra Endins

XVIII Concert de música a la capella de la Fosca

Divendres dia 16 d'agost de 2013
a les 22.30 hores

“Jazz & Co”

Entrades a la venda
a l'Hotel Àncora del carrer Josep Pla, s/n
a partir del dilluns 5 d'agost de 2013.

Preu **10 €**

XV Sopar de germanor

Dijous dia 22 d'agost de 2013 a les 21.00 hores. Hotel Àncora de la Fosca
Tindrà lloc el sopar d'estiu amb un magnífic Menú i... ball per després.
Podeu reservar taula directament a l'Hotel Àncora. Com sempre, una quantitat
del cost del sopar anirà destinada a una ONG de Palamós.

RESTAURANT

**Can
Sidro**

Paratge Roca d'agria, 5 - 17230 VALL-LLÒBREGA
Telèfon 972 31 76 53

Edel
Grup

BOTIGA i SALA D'ART

Edelmira

TALLER D'ARTS APLICADES

Edel Art
CREACIONS

C/ Dídac Garrell i Tauler, 18
Tel. / Fax 972 314 138
17230 PALAMÓS
(Costa Brava)

MAGATZEMS

Carmen

Ctra. Palamós a Platja d'Aro, 112
Tel. 972 651 445
17252 SANT ANTONI DE CALONGE
(Costa Brava)

MOBLES DE JARDÍ

ANNA

Ctra. Palamós a Platja d'Aro, 112
Tel. 972 651 507
17252 SANT ANTONI DE CALONGE
(Costa Brava)

la barberia
dena-home

C/ Cervantes, 6 - 17230 PALAMÓS - Tel. 972 31 93 99

Can Pujol
RESTAURANT BAR

LA FOSCA, 10. 17230 PALAMÓS. GIRONA
TELS: 972 31 64 81 - 972 31 88 78

Diputació de Girona

AJUNTAMENT DE PALAMÓS